

Farní zpravodaj

Římskokatolické farnosti Dolní Loučky, Olší a Žďárec

Číslo 10/2017

Listopad 2017

NEPŘERUŠUJ MĚ, PANE, JÁ SE MODLÍM!

Já: *Otče náš, jenž jsi na nebesích...*

Bůh: Prosím?

Já: *Nepřerušuj mě, Pane, já se modlím!*

Bůh: Ale tys mne přece volala!

Já: *To ne, vlastně jsem nevolala. To my se jen tak modlíme: „Otče náš, jenž jsi na nebesích...“*

Bůh: Tys mě volala, oslovilas mě, chceš tedy začít se mnou rozhovor – nebo ne?

Já: *Posvět' se jméno tvé!*

Bůh: Myslíš to vážně?

Já: *Co mám myslet vážně?*

Bůh: Jestli chceš mé jméno posvěcovat. Co to vlastně znamená?

Já: *No... To znamená... Já vlastně vůbec nevím.*

Bůh: To znamená, že mě chceš uctívat, že ti připadám jedinečně důležitý, že mé jméno je ti vzácné.

Já: *Teď tomu rozumím. Přijď království tvé, buď vůle tvá, jako v nebi, tak i na zemi.*

Bůh: A děláš něco pro to?

Já: *Jestli něco pro to dělám? Samozřejmě. Přece chodím do kostela.*

Bůh: Já chci od tebe víc: Aby ses zbavila svých zlovyků, kterými nepotěšíš nikoho okolo sebe. Abys myslela víc na své bližní, jak jim můžeš pomoci k poznání víry. Já chci, abys uzdravovala nemocné, sytila hladové, těšila smutné, vždyť vše, co děláš pro druhé, děláš přece pro mne.

Já: *Proč toto všechno připomínáš právě mně? Kolik lidí sedí v kostelích, kteří přece dělají mnohem méně než já?*

Bůh: Myslel jsem, že ty se opravdu modlíš za to, aby mé království přišlo a má vůle se splnila, a to musíš vždycky začít právě u toho, kdo se za to modlí. Chceš-li být opravdu poslem mého království, to musíš opravdu chtít to, co chci já. A bezpodmínečně. K mé vůli nesmíš mít jakékoli výhrady, kroutit hlavou, že třeba něco nechápeš; mé myšlení nejsi schopna pochopit. Nejsi tu od toho, abys všemu porozuměla a posuzovala to, ale abys mou vůli skutečně plnila.

Já: *Už to začínám chápat... Chléb náš vezdejší dej nám dnes.*

Bůh: Myslíš nyní skutečně na to, že tvá prosba obsahuje i tvůj závazek, že i ty uděláš něco pro to, aby lidé kolem tebe neměli nouzi?

Já: *A odpusť nám naše viny, jako i my odpouštíme našim viníkům.*

Bůh: A co tvoje bývalá přítelkyně Eva?

Já: *Ale ty přece víš, jak mne vždycky provokuje, jak se mi vysmívá...*

Bůh: Já vím, ale co potom tvá modlitba: „...jako i my odpouštíme...“?

Já: *Já jsem pro – ať si lidé odpouštějí – ale u Evy to je přece výjimka, tak se nedá odpouštět.*

Bůh: Jsi upřímná. Ale dělá ti to vůbec radost, s takovou zlostí chodit po světě?

Já: *Vůbec mi to, Pane, nedělá radost.*

Bůh: Já tě z toho uzdravím. Odpusť Evě a já odpustím tobě. Přestaň se rmoutit kvůli tomu nepřátelství.

Já: *Ale já nevím, jestli to dokážu...*

Bůh: Neboj se, já ti pomohu!

Já: *A neuved' nás v pokušení, ale zbav nás od zlého.*

Bůh: To ti splním rád. Jen se ty vyhýbej lidem a situacím, které tě pokoušejí ke zlému!

Já: *Jak to, Pane, myslíš?*

Bůh: Vždyť ty dobře znáš své slabůstky, své zlozvyky: slabou vůli, nespolehlivost, hádavost, nedostatek snášenlivosti. Nedej těmto pokušením žádnou šanci, postav se pevně proti.

Já: *Mně se zdá, že tohle je ten nejobtížnější Otčenáš, který jsem se v životě modlila. Ale poprvé to má co dělat se mnou, s mým životem. Já jsem to vždycky jen tak odříkávala... Chci to zkusit znovu – Neboť tvé je království i moc i sláva na věky. Amen.*

Bůh: Dělá mi radost, když lidi jako ty se začnou pořádně modlit a dělat to, co je má vůle. Když zjistí, jak je to krásné pomáhat při šíření mého království ve světě. Království dobra, lásky, spravedlnosti, pokoje a míru.

Křesťanská naděje a tajemství smrti

Křesťanská spiritualita vykresluje život člověka na zemi jako putování, které má svůj definitivní cíl v Bohu. Jelikož jsme všichni poutníci na cestě a chceme vykročit pevným a jistým krokem na namáhavou životní cestu, musíme si vytvořit zásobu naděje, která jde až za hranice pozemského, dočasného, sahající až do věčnosti.

Základem křesťanské naděje je Kristus a jeho zmrtvýchvstání. Apoštol Pavel o tom napsal: "Pokud se hlásá, že Kristus byl vzkříšen z mrtvých, jak mohou někteří z vás říkat, že není zmrtvýchvstání? Není-li zmrtvýchvstání, nebyl ani Kristus vzkříšen. Ale pokud nebyl Kristus vzkříšen, pak je naše zvěst klamná, a klamná je i vaše víra. Pokud jen v tomto životě máme naději v Kristu, jsme nejubožejší ze všech lidí" (1 Kor 15,12-14.19).

Křesťanská naděje je důvěrné očekávání všech dobrých věcí, které nám Kristus za plnění Boží vůle přislíbil.

Naděje je na jedné straně jistá touha, očekávání zaslíbeného blaha a jednak

důvěra či přesvědčení, že Bůh splní své zaslíbení. Naděje nám umožňuje již nyní vidět budoucí nebeská dobra a radovat se z nich.

Křesťanskou naději můžeme nazvat i svatou nadějí, protože se vztahuje na Boha a na nebeské věci. Apoštol Pavel nás takto vybízí: "Pokud jste tedy

s Kristem vstali z mrtvých, hleďte, co je nahoře, kde Kristus sedí po Boží pravici! Myslete na to, co je nahoře, ne na to, co je na zemi! Vždyť jste zemřeli a váš život je s Kristem skryt v Bohu. A když se ukáže Kristus, váš život, tehdy se i vy ukážete s ním v slávě" (Kol 3, 1-4).

Předmět křesťanské naděje

Naši křesťanskou nadějí je Ježíš Kristus, který nám přislíbil, že pokud budeme s ním spojení vírou, nadějí a láskou, dosáhneme věčný život v nebi, v domě našeho nebeského Otce (srov. Jan 14, 14).

V podobenstvích o svatební hostině, velké večeři, o dělnících na vinici Ježíš vyprávěl, jaké radosti nás čekají v nebi. Apoštol Pavel o nich napsal: "Ani oko nevidělo, ani ucho neslyšelo, ani do lidského srdce nevstoupilo, co Bůh připravil těm, kdo ho milují" (1 Kor 2, 9).

Kristus se představil jako věčný soudce a dárce života a ujistil nás, že vzkřísí i naše mrtvá těla, přičemž "ti, co dělali dobře, budou vzkříšeni pro život a ti, co páchali zlo, budou vzkříšeni k odsouzení" (Jan 5, 29). Abychom mohli dosáhnout nebeská dobra, přislíbil nám pomoc Ducha Svatého. Svou touhu zachránit každého hříšníka Ježíš zřetelně odhalil v podobenství o ztracené ovci, ve kterém vyzval k pokání a změně smýšlení. Ujistil nás, že v nebi bude "větší radost nad jedním hříšníkem, který činí pokání než nad devadesáti devíti spravedlivými, kteří pokání nepotřebují" (Lk 15, 7). V podobenství o marnotratném synovi (Lk 15, 11 - 32) ještě názorněji zjevil, jak bohatý na milosrdenství je náš nebeský Otec.

Podle sv. Augustina Bůh nehledí ani tak na to, co člověk udělal, jak na to, co chce udělat. Sv. Cyprián zase píše, že zatímco je člověk na světě, má ještě čas k lítosti; Bůh totiž nechce smrt hříšníka, ale aby se hříšník obrátil a žil. Nakonec sám Ježíš řekl kající ženě, že mnohé hříchy se jí odpouštějí, protože velmi miluje.

Naděje potřebná na věčnou spásu

Vykoupení nám bylo darováno v tom smyslu, že nám byla darována odůvodněná naděje. Její síla nám umožňuje čelit přítomnosti, která je nejednou těžká.

Naděje je ústřední pojem biblické víry. Sv. Pavel píše, že obyvatelé Efezu předtím, než uvěřili v Krista, žili "bez naděje a bez Boha na světě" (Ef 2, 12). Měli sice své náboženství, ale jejich bohové se ukázali jako pochybní a rozporné mýty o nich jim nedávali žádnou naději. Žili tedy v konečném důsledku v temnotě, bez jasné budoucnosti. Křesťanům v Soluni však Pavel píše, že oni se nemusí zarmucovat "jako ostatní, kteří nemají naději" (1 Sol 4, 13). Co je tady rozlišovacím prvkem? Budoucnost. Ne že by křesťané podrobně věděli, co je čeká, ale jasně vědí, že jejich život nekončí v prázdnotě.

Pouze pokud je budoucnost jistá jako pozitivní skutečnost, stává se snesitelný i život v přítomnosti. Můžeme tedy říci, že křesťanství nebylo jen "radostnou zvěstí" – oznámením dosud neznámých pravd, ale vytváří skutečnosti, které mění život – nabízí naději. A kdo má naději, žije jinak; byl mu darovaný nový život. V tomto smyslu je pravda, že ten, kdo nezná Boha, ačkoli má různě naděje, v podstatě je bez velké naděje podepírající celý život (srov. Ef 2, 12). Pravou, velkou, nefalšovanou nadějí člověka, která přetrvá navzdory všem zklamáním, může být jedině Bůh – Bůh, který nás miloval, který nás miluje "až do konce", "až do krajnosti" (srov. Jan 13, 1 a 19, 30).

Naděje a modlitba

Naděje se projevuje a žíví modlitbou, zvláště modlitbou Otče náš, která je souhrnem všeho, po čem v nás naděje vzbuzuje touhu. Učí nás doufat v nebeskou slávu, kterou Pán zaslíbil těm, kdo ho milují a plní jeho vůli. Nabízí jistotu, že s Boží milostí "vytrváme do konce" (Mt 10, 22) a dosáhneme nebeskou blaženost jako věčnou odplatu od Boha za dobré skutky vykonané s Kristovou milostí. V síle křesťanské naděje se Církev modlí, "aby se všichni lidé zachránili" (1 Tim 2, 4), a touží po sjednocení s Kristem, svým Ženichem v nebeské slávě.

Modlitba je "tlumočníkem naděje", říká sv. Tomáš Akvinský. Právě tím, že se

obracíme na Boha v našich touhách a potřebách, můžeme s emeritním papežem Benediktem XVI. říci, že naše modlitba je "aktualizovaná naděje", protože je "řečí naděje". Zoufalý člověk se nemodlí, protože nedoufá; člověk, který si je jistý sám sebou a svou mocí, se také nemodlí, protože se spoléhá jen na sebe. Naopak,

kdo se modlí, ukazuje, že doufá v Boží dobrotu a sílu, která přesahuje jeho vlastní možnosti.

Modlitba nejvíce připomíná naši naději k Bohu. Velmi výstižně to vyjádřil Kajetán v Komentáři k sv. Tomášovi: "Naděje očekává věčné, nezničitelné štěstí od Boha. Nedoufá v něco, ale v něho samého, Dárce všech darů. Ještě nevidí, ještě nevlastní, a přece se již pevně zakotvila v Bohu."

Co bude po smrti

Pastorální konstituce koncilu Gaudium et spes (Radost a naděje) učí, že záhada lidské existence vrcholí před tváří smrti. Neboť kromě bolesti a postupného tělesného úpadku člověk cítí strach před definitivním zánikem. Dále uvádí, že zatímco tváří v tvář smrti selhává jakákoliv představa, Církev, poučená Božím zjevením, tvrdí, že Bůh stvořil člověka pro blažený cíl, který dosáhne po překonání pozemské bídy.

Křesťanská víra kromě toho učí, že tělesná smrt, které by byl člověk uchráněn, kdyby nebyl zhřešil, bude přemožena, když mu všemohoucí a milosrdný Spasitel navrátí spásu, kterou ztratil vlastní vinou. Vždyť Bůh povolal člověka a ustavičně ho volá, aby se k němu přimkl celou svou bytostí ve věčném společenství neporušitelného Božího života. Tohoto vítězství dosáhl Kristus svým zmrtvýchvstáním, kdy svou smrtí vysvobodil člověka ze smrti. Víra tak dává přemýšlejícímu člověku odpověď na jeho úzkostnou otázku o budoucím osudu a poskytuje mu i možnost společenství v Kristu s milovanými bratry, kteří již zemřeli, a dává mu naději, že dosáhli opravdového života u Boha (srov. Řím 8, 11). Vybízí nás konat dobro a chránit se zla, protože nasměrovává náš pohled na milosrdného a spravedlivého Boha, který dobro odměňuje a zlo trestá. Dává nám jistotu vlastní identity při vzkříšení slovy: "Tady v kůži vlastní postavím se vzpřímený a ze svého těla Boha uvidím" (Job 19, 26). Přitom vzkříšená těla spravedlivých budou se skvíti, nebudou již podléhat utrpení a budou zcela podřízená duchu. Stav zatracených však nebude radostný, bude opakem stavu blažených v nebi.

Touhy našeho srdce

Poslední cíl všech našich tužeb je věčný život. Spočívá v dokonalém sjednocení s Bohem a toto sjednocení spočívá v dokonalém nazírání, ve vrcholné slávě a v dokonalém nasycení tužeb, protože pouze Bůh může zcela naplnit naše touhy po štěstí, dobru, kráse, pravdě a lásce, jak tvrdí sv. Augustin: "Neboť jsi nás stvořil pro sebe a neklidné je naše srdce, dokud nespočine v tobě" (sv. Aurelius Augustinus, Vyznání 1, 1).

Starý křesťanský axiom říká: Quidquid agis, prudenter agas et respice finem – Cokoliv děláš, dělej rozumně a mysl na konec. Ať nás i tento listopadový čas, i svátek Všech svatých, i Vzpomínka na všechny věrné zemřelé učí konat dobro a chránit se zla, žít moudře a myslet s nadějí na naši věčnou budoucnost, která začíná již dnes.

(podle KN)

Nářek vyjádřený v žalmech je modlitbou důvěry

Církev nám v těchto dnech klade na srdce vzpomínku na duše v očistci. Modlitbou a obětí jim můžeme pomáhat jen my, kteří ještě putujeme. Jejich nářek a touhu vyjadřuje verš: "Věřím, že uvidím blaho od Hospodina v zemi živých" (Ž 27, 13). Co říká o modlitbě ubohých zmíněný Žalm 27?

Při prezentaci knihy papeže Františka *Jméno Boha je Milosrdenství* ve Vatikánu 12. ledna loňského roku známý italský komik Roberto Benigni, způsobem jemu

Reliéf *Očistec* v kostele Panny Marie na Kanárských ostrovech vyjadřující bolest duší oddaně trpících a toužících po vidění Boha.

vlastním, zdůrazňoval, že radost je podstatnou součástí křesťanské víry. S tím můžeme jen souhlasit; vždyť naše radost bude jednou v Ježíši úplná.

Nejsem si vědom toho, že by někdo zdůrazňoval, že podstatou křesťanského života je i naříkavá modlitba sužovaného. Dokonce Katechismus katolické církve, když mluví o modlitbě, opírá se o žalmy. Avšak pod normativní formy modlitby

zahrnuje velebení a klanění se, prosebnou modlitbu, modlitbu přimluvy či díkůvzdání a modlitbu chval. Přestože katechismus vychází z Písma, kupodivu se v něm nedočtete o modlitbě nářku. Ale v *Knize žalmů* – v *knize chval* – velkou část modliteb tvoří právě nářky nebo modlitby ubolených či vystresovaných lidí. Navíc Bible obsahuje i knihu s názvem *Nářky*. Tak žalmy nářku, resp. žalozpěvy, jakož i kniha *Nářků* svědčí o tom, že modlitba nářků není projevem nevěry nebo nedůvěry. Bohužel takový podobný byl asi výklad ubolených naříkavých modliteb, na základě čehož byly odsouvány jako nedůstojné pro křesťana, který by měl stále žít v radosti. Přestože v novodobé křesťanské tradici se tento typ modlitby nenosí, v biblické tradici tvoří podstatnou součást modlitebního života. Žalm 27 patří k takovému typu

modliteb. Patří do velké skupiny žalmů nazývaných žalozpěvy či nářky, které stojí na nezlomné důvěře v Pánovu pomoc.

Žalm 27 má jako žalozpěv jednu zvláštnost. Nezačíná jako většina nářků popisem bolesti a ani nekončí prosbami důvěry. Má převrácené pořadí těchto částí: začíná důvěrou (v. 1 – 6) a pokračuje osamoceným žalostěním (v. 7 - 14). Poslední věty žalmu však odkrývají jeho tón – z beznaděje k živé důvěře. Někteří ze znalců žalmů by chtěli tento žalm považovat za zpěv na výročí královské korunovace. Král by tak v liturgickém kontextu nejprve veřejně vyznal důvěru v Pána, následně by přinesl oběť (v. 6) a pak by následovaly jeho prosby se závěrečným výrokem od kněze (v. 14). Ale většina odborníků považuje za pozadí vzniku žalmu situaci osobní krize jednotlivce, která se odráží v druhé polovině žalmu.

Touha pozorovat Pánovu něhu

Důvěra v Pána vychází z minulé zkušenosti (v. 1 – 3). Žalm připisovaný Davidovi začíná památným zvoláním, podle kterého je Pán jeho světlem a jeho spásou. Metafora světla znamená jásání ze života, jakousi dokonalost a osvětlení na životní cestě. Světlo rozráží tmu, kterou např. prorok Micheáš nazývá i válkou. Podle něj však Pán nakonec přivede svůj lid ke světlu – k vítězství. Vskutku i v našem žalmu další slovo "spása" lze přeložit i jako vítězství. Koho by se tedy měl král David bát? Pána

považuje za svou životní pevnost. Žalmista postupně odkrývá svou situaci. Nemluví o válce obecně, ale o zločincích, kteří se k němu přibližují zuřivě a smrtónosně. V originále se píše, že mu chtějí strávit tělo. Přirovnání k vyhladovělým bestii vyjadřuje i hrozný strach žalmisty i touhu nepřátel zničit ho. Paradoxně je to však jejich konec. Právě v takových útocích, jak uznává žalmista, nepřející slábnou a padají. Příčinou je Pán – ochránce. Díky němu žalmista David pokračuje s neotřesitelnou vírou v něho: Vykresluje možnou situaci, která by se však mohla stát realitou. I kdyby se utábořily proti němu vojenské šiky, jeho srdce zůstává chrabré a nezalekne se. Učenci vysvětlují, že obraz předpokládá krále či vůdce vojska, který nebojácně

a nezlomně doufá ve vítězství pouze s Pánovou silou. Uzavírá to slovy "setrvám v důvěře" (v. 3).

Důvěra posílena přítomností v chrámu

Ve druhé polovině první části žalmu se David nachází v chrámu (v. 4 – 6), kde chce kontempletovat a oslavovat Pána. Začíná důrazným vyjádřením jediné

žádosti – přebývat v chrámu. Prosil o to neskonale a soustavně po tom touží. Chce mít účast na klanění se Bohu a jeho oslavě v liturgii. Chrám není ani tak místo jako spíš přítomnost Pána. Vyjádření přebývat v něm "po všechny dny svého života" odkrývá hloubku jeho touhy a víru v Boha. Druhý výraz "pocíťoval Pánovu něhu" naráží na fakt, že Izraelita kontempletuje Boha ne v sochách, ale ve všech udá-

lostech a zkušenostech s ním, které působí v člověku obrovský pokoj a radost. Něha Páně je nádhera, která zvedá Davida mnohem více než jakýkoli viditelný obraz. I třetí výraz "obdivoval jeho chrám" je třeba chápat jako hledání něžného Božího doprovázení v životě, a to prostřednictvím naslouchání o obdivuhodných Pánových dílech. Chrám je totiž místem, kde je oslavují. Proto církevní otcové v něm viděli už samotnou Církev. Důvěřující David vyjádřil svou hlubokou touhou jistotu, že ho Bůh přivinul v kteroukoliv nešťastnou chvíli a že ho ochrání v jeho bezpečných síních. O tom všem jako by se ujišťoval v prostorách a v liturgii chrámu. Poslední verš první části žalmu završuje oslavu velkolepě. Král v osobě Davida již v předstihu zvedá hlavu na znamení jasného vítězství. Pokud by v osobě Davida byl jen řadový Izraelita, tak gesto zdvižené hlavy stejně předznačuje důvěru v závěrečné vítězství nad nepřáteli, kteří ho chtějí zahubit. V každém případě žalmista bude děkovat nejen obětí chvály, ale i obětí radostného jásotu. Druhá část žalmu však naznačuje, že po radostném projevu důvěry vyjevuje úplně žalmista svoji situaci – jako plnou bolesti a beznaděje.

V druhé části (v. 7 – 14) vystresovaný žalmista předkládá petici, po ní ve verši 13 své krédo a v posledním 14. verši se obrací přímo na nás čtenáře. Nahlédněme nejprve do deseti proseb petice. Prvních sedm apeluje na soustavnou Boží přítomnost a poslední tři volají po moudrém jednání v přítomnosti nepřátel.

Sedm proseb o Pánovu přítomnost

Druhou polovinu žalmu otvírají tři obecné prosby (v. 7 – 10). Žalmista žádá od Pána: aby ho poslouchal, aby byl k němu milostivý a aby mu odpověděl. Apeluje jimi na Pána a odůvodňuje rozhodným činem (v. 8): "Pane, já hledám tvou tvář." Takové čínorodé rozhodnutí hledat Pánovu tvář je v souladu s předchozí touhou pozorovat Pánovu něhu a jeho dobrodiní. Výraz "hledám tvou tvář" není nic jiného než prosba o Boží milost; aby svrchovaný Pán zasáhl ve prospěch prosebníka.

V dalších čtyřech prosbách žalmista prosí o to, co nechce. Nechce, aby Pán odvrátil svou tvář od něj. Odepřel by mu tak svou božskou přízeň. Následující tři žádosti to specifikují.

Nechce, aby ho Pán v hněvu od sebe odstrčil či dokonce odvrhl, nebo zcela opustil. Proto mu opakuje, že jen on je jeho pomocí a spásou. Pokud by ho zanechal, znamenalo by to, že prohraje; zavládnou temnoty, nepřítel zvítězí a on sám zahyne. Ustrašený žalmista z pozice sirotka – "I kdyby mě opustil otec i matka"

(v. 10) – důvěřuje jedině v Pánovu pomoc. Toto vzájemné přilnutí vyjadřuje naději, že "Pán se mě přece ujme".

Poslední tři žádosti obsahují prosbu, aby žalmista věděl, jak se má zachovat v nebezpečných situacích (v. 11 – 12). Chce se nechat vést jen Pánovými příkazy, aby nebyl ovládaný nevyrovnanou reakcí vůči nepřítelům. Prosí i o to, aby se nedostal zcela do jejich zlovůle. Obává se nejen jejich zuřivé síly, ale i falešných svědectví. Výraz "dychtiví po násilí" zřetelně vyjadřuje, z čeho a čím nepřátelé žijí.

Krédo ve 13. verši může znít překvapivě. Po tolika obavách vyjádřených v předchozích verších modlitebník rozhodne – a kdyby i ne, (tak já přece) "věřím". Jeho krédo je důvěra v Pánovu pomoc. Pán přislíbil a splní; požehná, pomůže, projeví své dobrodiní. Pro takovou důvěru neexistují brány navěky zapečetěné a ona přenáší do země žijících.

Mezi dvojnásobné povzbuzení "očekávej" ve 14. verši jsou vklíněné další dva odkazy pro čtenáře: "bud' statečný" a "srdce můj silné". První povzbuzení směřuje na modlícího se a druhé jako by odkazovalo na Pána; ať on upevní jeho srdce. I závěrečná výzva je pro nás podnětná: nevzdávat se a složit veškerou důvěru na Pána. Takovou výzvou i Mojžíš úspěšně povzbuzoval svůj lid i Jozua. Do zaslíbené země žijících se vstupuje totiž s nehynoucí důvěrou.

Pokud jste dočetli Žalm 27 do konce, věřím, že jeho výzva bude úspěšná i ve vašem případě. Ježíš nás totiž ve stati o radosti (srov. Jan 16) vyzval k důvěře, že on přemohl svět.

(podle KN)

Překvapující tajemství duší v očistci

Už několik let se v listopadovém farním zpravodaji věnujeme knize Prekvapuje tajemstvo duší v očistci. Stejně tak je tomu i letos.

Marie Simma je rakouskou mystičkou. Byla obyčejnou selkou, která se už od svého dětství velmi modlila za duše v očistci. Ve věku 25 let byla obdařena velmi zvláštním a ojedinělým charismatem v církvi. Už 50 let ji díky osobitému Božímu daru navštěvují duše z očistce. Vyprávění Marie Simmy sepsala sestra Emmanuela.

Blízko pekla

„Jednoho dne jsem cestovala vlakem. V kupé se mnou seděl muž, který mluvil proti Církvi, proti kněžím, a i proti samotnému Bohu.“ Řekla jsem mu: „Nemáte právo tohle vše říkat. To není dobré.“

Když jsme pak přijeli na místo, při vystupování z vlaku na schůdcích jsem jednoduše řekla Bohu: „*Pane, nezatrať tuto duši.*“ O několik let později mě duše tohoto muže přišla navštívit. Řekl mi, že byl hodně blízko pekla a že od pekelného ohně se zachránil jedině díky mé modlitbě, kterou jsem tehdy vyslovila.

Silným dojmem působí, když vidíme, jak jednoduché oduševnění srdce za někoho může zamezit zatracení duše. Do pekla se dostane člověk v důsledku pýchy, pokud dobrovolně a tvrdohlavě říká Bohu svoje ne. Naše modlitba může vyprovokovat skromnost u toho, který umírá a jediný – i ten nejmenší čin skromnosti – může pomoci vyhnout se věčnému zatracení.

Sestra Emmanuela: „Marie, jak se může člověk dostat až do takového stadia, kdy v okamžiku smrti řekne Bohu ne, i když ho může vidět?“

Marie Simma: „*Jeden muž mi jednou řekl, že nechce jít do nebe, protože Bůh dopouští nespravedlnost. Odpověděla jsem mu, že ne Bůh, ale lidé. Odvětil: 'Doufám, že se po smrti s Bohem nepotkám, jinak ho zabiju sekerou.'*“
„*Měl v sobě hlubokou nenávisť vůči Bohu. Bůh nechává člověku svobodnou vůli, každý se může rozhodnout, podle vlastního výběru. Během celého života na zemi dává Bůh každému z nás – a i v hodně smrti – dostatek milostí, aby se obrátil, i když celý svůj život strávil v temnotě. Pokud požádáme o odpuštění, samozřejmě bez vypočítavosti, můžeme být zachráněni.*“

Sestra Emmanuela: „Jejíž říká, že pro bohatého je těžké dostat se do království nebeského. Setkala jste se s podobnými případy?“

Marie Simma: „*Pokud dělají dobročinné skutky a dělají vše s láskou, i bohatí mohou přijít do nebe, stejně jako chudí.*“

Sestra Emmanuela: „Navštěvují vás stále ještě duše z očistce?“

Marie Simma: „*Ano, dvakrát, třikrát týdně.*“

Sestra Emmanuela: „Co si myslíte o spiritismu? Například když vyvolávání duchů zemřelých způsobí otáčení stolu a podobně?“

Marie Simma: „*Není to dobré, je to vždy d'ábelské, těmi stoly hýbe démon.*“

Sestra Emmanuela: „Jaký je rozdíl mezi tím, co prožíváte vy s dušemi v očistci a spiritismem s jeho praktikami?“

Marie Simma: „*Duše zemřelých nemáme vyvolávat. Já o jejich příchod neusiluji. Při spiritismu se provokují a přivolávají duše. Tento rozdíl je celkem jasný a musíme ho vzít vážně do úvahy. Pokud by měli lidé věřit pouze v jednu jedinou věc z toho, co jsem řekla, byla bych ráda, kdyby to bylo následující: ti,*

kdo provádí spiritismus (pohybují stoly či jiné podobné praktiky) si myslí, že vyvolávají duše zemřelých. Ve skutečnosti, když dojde k odpovědi na jejich volání, je to vždy Satan a jeho andělé, kdo odpovídá. Ti, co provádí spiritismus, dělají tím cosi velmi nebezpečného (věštcí, čarodějové, ...) jak pro ně samotné, tak i pro ty, kteří je žádají o radu. Jsou až po krk ve lži. Je přísně zakázané

vyvolávat duše zemřelých (Dt 18, 9-15). Pokud jde o mně, já jsem je nikdy nevyvolávala. Jen sám Bůh umožňuje to, co se mi stává.

Samozřejmě, že Satan může napodobovat vše, co přichází od Boha a také to dělá. Může napodobovat hlasy mrtvých, může napodobovat jejich vzhled. Ale ať je to cokoli, vždy přichází od Zlého. Satan může dokonce i uzdravit, ale jeho uzdravení nikdy netrvá dlouho.“

Sestra Emmanuela: „Oklamalo Vás osobně nepravé zjevení? Například se d'ábel změnil na duši z očiště, aby se s vámi setkal?“

Marie Simma: „Ano, jednou za mnou přišla duše a řekla mi: ‘Duši, která přijde po mně nepřijímej, neboť bude od tebe žádat velké utrpení a nebudeš moci udělat to o co tě požádá!’ Byla jsem zmatená, protože jsem si vzpomněla na slova, jež mi řekl můj kněz, že mám přijmout každou duši s velkodušnou štědrostí.

Byla to pro mě opravdová zkouška poslušnosti. Sama sebe jsem se ptala, zda to není spíše démon než duše z očiště. Proto jsem této duši řekla“ ‘Jsi-li démon, odejdi ode mě!’ V ten moment zakřičel a odešel. Je jasné, že duše, která přišla po něm moji pomoc opravdu potřebovala.“

Sestra Emmanuela: „Zjeví-li se d'ábel, pomůže ho zahnat svěcená voda?“

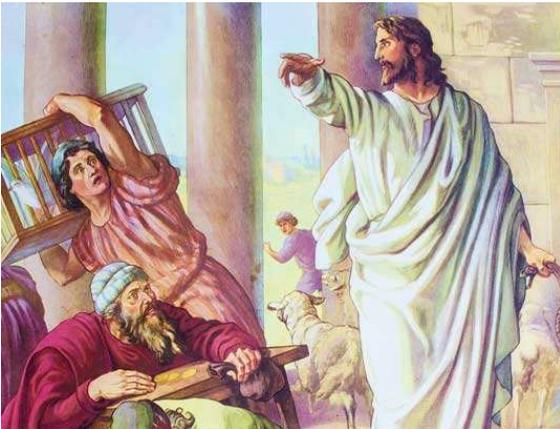
Marie Simma: „Ano“

*Z knihy Prekvapuje tajemstvo duší v očiště
Zpracoval R. Mašek*

Bůh převrátí naše představy, aby vyčistil náš chrám

Lateránská bazilika je v dějinách Církve zapsána jako místo konání mnoha událostí spojených s církevním i světským životem. V těchto dnech si připomínáme výročí jejího posvěcení. Ježíš nás při návštěvě našich chrámů upozorňuje, že chrám je především domem modlitby: "Nedělejte z domu mého Otce tržnici!" (Jan 2, 16).

Podzim je obdobím, ve kterém si častěji, než jindy v roce připomínáme různá

výročí svěcení našich kostelů. Při nich se může číst i úryvek Janova evangelia s názvem "Vyčištění chrámu" (srov. Jan 2, 13-22). Když ho slyšíme či čteme, možná si představíme tichou a posvátnou atmosféru kostela – domu modlitby na jedné straně a obchod s množstvím prodávajících a kupujících, překřikujících se navzájem, na straně druhé. A samozřejmě uprostřed toho

všeho stojí rozhořčený Ježíš, který poukazuje na to, jak rychle dokáže člověk zapomenout na Boží ticho a nahradit ho hlukem lidských zájmů. Říká: "Je psáno: Můj dům bude zván domem modlitby. A vy z něho děláte doupě lupičů" (Mt 21, 13).

Takové vnímání by možná zapadlo do našich představ o Ježíši, ale zdá se, že by zůstalo příliš povrchní. Jeruzalémský chrám totiž nebyl jen jedním uzavřeným prostorem, vyhrazeným na modlitbu. Byl místem čilého života, který byl přísně organizovaný do jednotlivých částí chrámového komplexu. A jeho nutnou součástí byl i obchod se zvířaty, která se přinášela jako oběti Bohu podle Mojžíšova zákona. Vždyť do chrámu přicházeli i Židé ze vzdálených míst a obětní zvířata nemohli nést s sebou. Důvod Ježíšova jednání musel zkrátka spočívat v něčem jiném. Bylo to něco prorockého. Vzpomeňme si na proroka

Malachiáše, který už dávno v Božím Duchu viděl Ježíše – Mesiáše vstupujícího do chrámu, a napsal: "Přijde do svého chrámu Panovník (...). Tavič usedne a pročistí stříbro, pročistí syny Léviho a přetaví je jako zlato a stříbro. I budou patřit Hospodinu a spravedlivě přinášet obětní dary. Obětní dary Judy a Jeruzaléma budou pak Hospodinu vítány jako za dávných dnů, jako v dřívějších letech." (Mal 3, 1b. 3-4). Ježíš tedy přichází do chrámu jako Pán; jako svrchovaný vládce, proto, aby poukázal na nový chrám a novou oběť. Jinak řečeno, aby upozornil na to, že Boží království se přiblížilo a nyní se chrám i oběť navždy změní. Jen tak můžeme pochopit jeho slova o tom, že pokud by byl chrám zbořen, on ho postaví za tři dny. Vysvětlí to Janova poznámka, kterou svatopisec zajisté dopsal jako komentář k Ježíšovým slovům s odstupem mnoha let, kdy už sám velmi dobře rozuměl tomu, co tehdy Ježíš udělal i řekl: "Ale on mluvil o chrámu svého těla" (Jan 2, 21).

Touha po vidění Pánovy tváře

V kontextu dějin spásy, v nichž Bůh vychovává svůj lid, vzniká jistá "zlatá nit" měnícího se pohledu na chrám a souběžně s ním i na hledání Boha. Boží přítomnost je zpočátku vázána na nějaké místo či předmět. Vzpomeňme na Mojžíše a hořící keř (srov. Ex 3, 2-6), ohnivý a temný sloup (srov. Ex 13, 22), archu smlouvy a kožený stan (srov. 2 Sam 7, 2) a nakonec Jeruzalémský chrám, o kterém Izraelité věřili, že je skutečným místem setkání s Bohem: "O jedno prosím Pána a za tím toužím, abych mohl bydlet v domě Hospodinově po všechny dny svého života, abych pocíťoval něhu Pánovu a obdivoval jeho chrám. V srdci mi znějí tvá slova: Hledejte mou tvář! Pane, já hledám tvou tvář" (Ž 27, 4. 8). Ačkoli Boha nesměli zobrazit, věřili, že má tvář. Je tedy osobou, jakýmsi "ty", s kterým lze navázat vztah. To bylo pravou touhou všech zbožných návštěvníků chrámu. I těch, kteří tam přicházeli proto, aby přinášeli oběti podle předpisů zákona.

Ježíš tuto touhu zjevuje a završuje tím, že tváří Boha je on sám. Filipovi na prosbu: "Pane, ukaž nám Otce, a to nám postačí" - odpoví: "Kdo vidí mne, vidí Otce. Jak můžeš říkat: Ukaž nám Otce!" (Jan 14, 8–9b). Od Ježíšova vtělení již tedy nelze Boha hledat a ani mu sloužit jen na nějakém konkrétním místě, ale v něm samém. Tak to řekne Samaritánce u studny: "Věř mi, ženo, že přichází hodina, kdy se nebudete klanět Otcí ani na této hoře, ani v Jeruzalémě. Ale přichází hodina, ba už je tu, kdy praví ctitelé budou Otce uctívat v duchu a pravdě" (Jan 4, 21. 23a). Jen takto rozumíme Ježíšovým slovům o tom, že on – přesněji jeho tělo – je pravým chrámem, tedy "duchovním místem", kde lze

potkat Otce a přinášet oběť, ke které už nebudou potřeba ani berani, ani holubi prodáváni v chrámu.

Svatý Pavel klubko "zlaté nitě" hledání Pána a pravé bohoslužby rozmotává, když v areopagu v Aténách řekne: "Bůh, který stvořil svět a všechno, co je v něm, protože je Pánem nebe i země, nebydlí v chrámech zhotovených rukou" (Sk 17, 24). A ve svých listech dodá: "Vy jste Kristovo tělo a jednotlivě jste údy" (1 Kor 12, 27).

"Nevíte, že jste Boží chrám a že ve vás přebývá Boží Duch?" (1 Kor 3, 16).

Právě tato slova navždy spojí křesťanské chrámy s námi samými, a proto křesťané nebudou nazývat chrám jen Božím domem, ale i domem Církve, domem shromáždění - "domus ecclesiae".

Pochopí, že kostel nedělá kostelem to, že v něm bydlí Bůh, ale to, že je místem, na kterém se křesťané v Božím Duchu shromáždí k modlitbě a slavení Eucharistie. Ono je nejdůležitějším momentem obřadu posvěcení chrámu, je okamžikem, kdy se "zrodí" kostel. A takto se každý křesťanský chrám stává obrazem Církve, a tedy nás samých. Stává se místem na této zemi, kde se Ženich potkává se svou nevěstou – kde Ježíš vždy znovu sestupuje mezi nás, aby zjevil Otcovu tvář.

Jenže i dnes prochází mezi námi a touží po tom, aby tento živý chrám Církve byl "domem Otce"; jen proto převrací naše představy, aby vyčistil náš chrám. Abychom pochopili, že má-li být naše srdce (doslova tělo; srov. 1 Kor 6, 19) skutečným chrámem, ve kterém se přináší každodenní oběť Otcí, musíme ze svého života vynést vše, co tam nepatří.

Shromáždění v Božím chrámu

Chrám, každý náš kostel, symbolizuje naši vlastní životní cestu. Každá bohoslužba je vlastně vystoupením z vnějšího světa do vnitřního, Božího společenství; je cestou od vchodu k oltáři. Do chrámu vstoupí každý z nás sám, takový, jaký je, i se svými slabostmi a hříchy. Ale stáváme se součástí

shromáždění, ve kterém vyznáváme své viny, modlíme se a posloucháme Boží slovo. Je to cesta, na níž se máme naučit zbavit se hříchů a být svatí, jako je sám Bůh svatý (srov. 1 Pt 1, 15). Jen takto můžeme sami vidět, ale zároveň jiným zjevit Otcovu tvář.

Každý chrám je i viditelným obrazem Církve, protože jen v Církvi je možné slavit Eucharistii, ostatní svátosti, poslouchat Boží slovo, a takto společným zpěvem a modlitbou upevňovat vztah s Bohem. Chrám je postaven uprostřed ostatních budov města či obce, je jejich součástí, ale přece jiný. Na první pohled svým vzhledem liší se od okolí. Taková má být Církve, a vlastně každý z nás. Máme žít uprostřed světa, ale svým životem se lišit od těch, kteří ještě Otce neznají. A tak, jak má být každý kostel denně otevřený pro všechny, kteří touží najít Pánovu tvář, má být naše srdce neustále otevřené Boží lásce i proto, aby ti, kteří se s námi setkají a poznají náš život, našli Otce v nás samých.

Konečně, každý chrám je i domem Božím. Protože zde se zvláštním způsobem náš svět dotýká nebe. Bůh vstupuje mezi nás, abychom my jednou mohli vystoupit k němu. Zde se Boží věčnost protíná s naším lidským časem. Jen zde se díky křtu, biřmování, Eucharistii, svátosti smíření, pomazání nemocných, posvěcení lidské lásky v manželství a přijetí pozvání do kněžské služby i ve chvíli lidské bídy, strachu, slabosti a někdy i beznaděje stávají okamžikem setkání se s Bohem, který nás posvěcuje, dává sílu a naději, odpuštění i milosrdnou lásku.

Viditelná znamení Boží lásky

Služba křesťanského chrámu je tedy jasná: zjevit tomuto světu, že Boží království je zde. Už není nutné více putovat do Jeruzaléma a tam hledat Pánovu tvář; není třeba kupovat zvířata a jejich krev prolévat proto, aby se člověk očistil od svých hříchů. Před Bohem má větší cenu to, co je ukryto v našich srdcích než to, co je viditelné lidskýma očima. Jedině Ježíš přinesl jednou provždy dokonalou oběť, která nám otevřela nebe. A my do něj vstoupíme,

pouze pokud budeme žít z této oběti a ztotožníme se s ním, abychom jednou mohli se svatým Pavlem říci: "Už nežiji já, ale žije ve mně Kristus" (Gal 2, 20a).

Proto ať nám je vždy každý z našich kostelů viditelným znamením Boží lásky. Ať je znamením našeho svatého společenství v Církvi. Ať je pozváním pro nás, abychom si zuli z nohou sandály našich slabostí, neboť místo, na které vstupujeme, je svaté (srov. Ex 3, 5). Ať je neustálou připomínkou toho, že jsme vykoupeni a patříme Kristu, a ať nás posílí ve víře, že pokud Bůh někdy převrátí naše lidské představy, dělá to jen proto, aby nás svou láskou očistil.

(podle KN)

Mrtvé tělo člověka na vědecké účely – ano či ne

Darovat orgány lidského těla na záchranu života jiných lidí nebo na lékařský výzkum je záslužný čin. K tělu člověka je vždy třeba přistupovat s úctou. V současnosti je možnost na některé z lékařských fakult sepsat dohodu o poskytnutí svého těla po smrti pro vědecké účely.

Vážená redakce,

chtěla bych se zeptat, jaké je stanovisko církve k darování těla po smrti člověka na vědecký výzkum? Pokud je to z křesťanského hlediska přípustné, jak postupovat, aby se tato volba člověka naplnila? A jak je to s pohřbem tohoto zesnulého? Děkuji.

Zuzana

Milá Zuzano,

děkuji za zajímavou otázku, která nás přinutila, aby se více odborníků zahlubovalo do knih a hledalo odpověď. Zjistili jsme, že ve všech publikacích a dokumentech se píše o darování orgánů za účelem transplantace, otázce darovat tělo po smrti člověka se však nevěnují. Ve své odpovědi proto budu vycházet z tezí o medicínské etice, jakož i ze své klinické praxe.

Katolická církev zastává názor, že darovat orgány ať z mrtvých nebo od živých dárců je záslužný čin, neboť tímto způsobem lze zachránit život jiným lidem. Pro nás věřící je důležité poznání, že mnohem vzácnější, než naše tělo je duše,

kteřá bude žít věčně, zatímco lidské tělo podléhá rozkladu. Pokud vycházíme z tohoto učení Církve, naše tělo po skončení pozemského života – po smrti – má určitě menší cenu než naše duše. Z tohoto hlediska by neměl být žádný problém s darováním těla po smrti pro vědecké účely. V pohřebních obřadech se zdůrazňuje, že mrtvému lidskému tělu prokazujeme patřičnou úctu. Proto je důležité, aby se s mrtvým tělem nakládalo s náležitou úctou a aby po skončení výzkumu bylo pohřbeno nebo zpopelněno v krematoriu.

Pokud jde o praktickou stránku a realizaci darování lidského těla na lékařský výzkum, je třeba, aby ten, kdo má takový úmysl, už během svého života sepsal dohodu o poskytnutí svého těla po smrti pro vědecké účely. Je to možné udělat na každé lékařské fakultě u nás. Během mého studia medicíny jsem se s tímto požadavkem setkal, neboť jako studenti lékařské fakulty jsme prováděli praktická cvičení z anatomie na tělech zemřelých. Z tohoto pohledu to považuji za záslužný čin a všichni medicové jsme byli vděční, že se našli lidé, kteří nabídli své tělo po své smrti na vědecké bádání. Vždy jsem se setkal s uctivým zacházením s těly zesnulých a vím, že po skončení pitev byla tyto těla pohřbena nebo zpopelněna.

Pohřební obřady, na které se ptáte, by měly být provedeny ihned po smrti člověka, tak jak to bývá běžným zvykem, a pak by mrtvé tělo člověka bylo namísto pohřbení na hřbitově převezeno na lékařskou fakultu – katedru anatomie, kde by se připravilo na další výzkum. Je třeba připomenout, že darování mrtvého lidského těla je bezplatné a nelze zato požadovat finanční úplatu. Pokud o takovém skutku uvažujete vy nebo někdo z vašich příbuzných, určitě vás k tomu povzbuzuji, neboť dárců je málo. Takový velkorysý skutek pokládám za dobrý a zejména vstřícný k odborné přípravě budoucích lékařů.

(podle KN)

Jak se dívat na ty, kteří spáchali sebevraždu

Církev se neuzavírá ani před úzkostí, kterou způsobuje předčasná smrt lidí z různých důvodů včetně psychiatrických diagnóz. V duchu křesťanské naděje se modlí za duše zemřelých a pozostalým vyjadřuje útěchu.

Vážená redakce,

v současnosti přibývá počet sebevražd, často i pro vážné psychiatrické diagnózy. Chtěl bych se zeptat, jak bychom měli z křesťanského hlediska vnímat člověka, který si sáhl na život. Děkuji za odpověď.

Antonín

Milý Antoníne,
dotkl jste se velmi citlivého problému. Najít slova tváří v tvář tajemství smrti je náročné, ba někdy je lepší nemluvit. A platí to ještě více tehdy, když se smrt člověka spojuje s tragickými okolnostmi, mezi které jistě patří ty, které zmiňujete ve své otázce.

Hledání odpovědi na vaši otázku začnu myšlenkou z pastorální konstituce o Církvi v dnešním světě *Gaudium et spes* (Radost a naděje, 1):

"Radosti a naděje, smutek a úzkost lidí dnešní doby, zejména chudých a všech, kteří trpí, jsou zároveň radostmi a nadějemi, smutkem a úzkostí Kristových učedníků, a není nic opravdu lidské, co by nenašlo ozvěnu v jejich srdcích." Těmito slovy Katolická církev už před padesáti lety definovala svůj vztah k světu. Nedistancovala se od něj, naopak přijala roli "služebnice lidstva", jak to zdůrazňoval tehdejší papež Pavel VI. Ve světle těchto slov můžeme pochopit i správný postoj křesťana k dramátům lidí, kteří si smrt zapříčinili sami.

V modlitbě pohřebního obřadu těchto osob se říká, že jejich "život zastřela úzkost". Ani před touto úzkostí Církev neutíká, ale s křesťanskou láskou a nadějí chce stát u těchto lidí a u jejich rodin, aby jim sloužila.

Kde najít kritéria správného postoje křesťana v takových okolnostech? Jistě zde sehraji důležitou roli tzv. kritéria srdce, tedy soucitná láska, která nesoudí, ale spíše se snaží pochopit a ulehčit bližnímu, nakolik se dá. Je však třeba vyvarovat se falešného soucitu, který by chtěl zlehčovat situaci, že se nic špatného nestalo. Určité orientační kritéria nám Církev nabízí v textech a poznámkách pohřebních obřadů člověka, který si smrt zapříčinil sám. Modlitby jsou zvláště zaměřeny na prosby o Boží odpuštění a milosrdenství. Církev doporučuje číst evangelium o kajícím lotrovi, kde jasně vidíme, že člověk má až do posledního okamžiku svého života možnost změnit své životní směřování a předejít všechny na cestě do ráje. Pohřební obřady by se neměly spojovat se mší svatou, ta se doporučuje slavit v jiném čase. V homilii či projevech na rozloučenou je třeba zachovat moudrou opatrnost bez chvalořečí, ale i slov odsouzení. "Bože, jen ty znáš každého člověka a víš, co si v něm stvořil," říká se v závěrečné modlitbě, "vždyť jsi větší než naše srdce." V případě, že člověk předčasně zemře následkem těžkých depresí a jiných vážných psychiatrických diagnóz, kněz vykoná důstojné rozloučení se zesnulým a pozůstalým poskytne útěchu křesťanské naděje.

V této souvislosti bych rád zmínil událost ze života faráře arského sv. Jana Vianneye. Jednou za ním s velkou úzkostí přišla jistá žena. Trápily ji výčitky za jejího manžela, který v zoufalství ukončil svůj život v řece Seine. Nestihla ani říci o svém žalu, když se k ní světec sklonil a zašeptal jí: "Je zachráněn. Říkám vám, je zachráněn. Mezi zábradlím mostu a vodou vzbudil lítost. Boží Matka mu vyprosila milost. Bylo to přece v mariánském měsíci květnu. A vzpomeňte si, krátce předtím jste se spolu modlili Zdrávas Maria před obrazem Naší Paní. Pro tento Zdrávas mu Maria vymohla milost lítosti a Boží milosrdenství. Modlete se však za něj. V očistci čeká na vaši pomoc."

(podle KN)

Pro zamilované

*"Polibek... Co je to? Přísaha dvou ano. Závazná smlouva.
Hle, cíl, který společně... Začátek.
Červená čárka zažehnutá nad A mé lásky.
Šepot rtů, aby ucho rozumělo.
Touha včely po medu, když nepracuje."
Cyrano de Bergerac*

POMOC, NEUMÍM SE LÍBAT!

"To bylo fiasko! To jsem si tedy dal!" "Nevěděl jsem, jestli mám mít oči zavřené nebo otevřené!" "Srdce mi bilo jako splašené!" Ach, ano, je přesně tak! Na první polibek se nezapomíná. Polibek plný úzkosti, tužeb, nadějí, zklamání. Může zcela změnit

životy, může být zpečetěním smlouvy lásky. Vzpomeňte si na Romea a Julii. Ubohý mladík se dokonce vyšplhal na balkon, aby dostal obyčejný polibek. A nejen oni. Vzpomeňte si na všechny lidi, kteří se mají rádi a navzájem si to dokazují: vaši rodiče, vaši přátelé, vy sami.

Polibek je jedním z gest, které má člověk k dispozici k tomu, aby vyjádřil druhému svou lásku.

Pomoc!

"Když se nebudu umět líbat? Co si o mně pomyslí, když budu úplně neschopný? A když se to dozví moji rodiče?" To jsou obavy mnoha mladých, kteří právě prožívají své první citové dobrodružství. Jsme však opravdu přesvědčeni o tom, že aby vše dobře dopadlo, je třeba jen znát správnou techniku, či vědět, jak se chovat? Opravdu si myslíme, že je tak důležité umět se hned líbat? Není snad

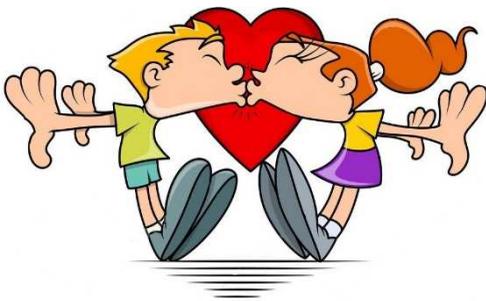
i tu potřebný určitý čas, abychom se to naučili, tak jako všechny ostatní důležité věci v životě?

Každým polibkem ti vyprávím o sobě

Pokusme se zapomenout na to, co nám vyprávějí některé časopisy, určité noviny, jisté televizní programy. Neexistuje žádná technika líbání. Každý příběh lásky je jedinečný. V okamžicích něžnosti neexistuje žádný standardní způsob chování. Být normální, znamená být originální, znamená to svobodně se vyjadřovat a po nikom se neopičit. Pokud se polibek stane pouze napodobováním, či novou zkušeností, kterou se lze pochlubit před přáteli, pak ztrácí svou nejkrásnější vlastnost. A to je dávání a dostávání lásky.

Zkažené polibky

Jak to? Snad existují i zkažené polibky? Ano, to jsou ty, které nic neobsahují. Ty, které byly dány jen proto, abychom nějak strávili volný čas, či abychom si hráli na velké. Ty, které jsme dali, abychom zapomněli na samotu, v honbě za něžností, ze zvědavosti! Rty plus rty se ne vždy rovnají Láске. Především dokud jsme mladí, hrozí, že si popleteme procvičování rtů s Láskou, která je mnohem větší. Bohužel je velmi jednoduché nechat se unášet okamžikem. Nikdy nelze zapomínat na jedno: polibkem předávám sebe sama i vše, co cítím ve svém nitru. Pokud v sobě nic necítím, jsem prázdný, nebudu moci nic předat. Láska je dynamická. Čím důležitější jsou gesta, tím závažnější city vyžadují. Není lehké vrátit se zpět.

Co dělat?

Buď klidný. Láska tě povede krok za krokem. I když máš vzrušením srdce v hrdle, instinkt tě bude spontánně vést. Ovšem pozor! Ty jsi obdarovaný i rozumem, vůlí, a ještě jednou podstatnou vlastností, kterou je úcta k sobě samému a k milované osobě. Především tato poslední vlastnost dodá každému polibku vyrovnanost a krásu, pokud je dobře rozvinutá. Abys dokázal naplno prožít toto gesto, zkus objevit hodnotu čekání. Dlouhé čekání a toužení po polibku mu dá „jedinečnou“ příchut'. A to je víc než 1000 technik!

MINITEST – Já a polibek

1. Polibek:

- a) je podstatný
- b) je důležitý
- c) nevím

2. Když líbám:

- a) odevzdávám lásku
- b) bavím se
- c) jsem šťastný

3. Nelíbám protože:

- a) on/ona mi nevyhovuje
- b) mám strach
- c) necítím se připravený

4. V budoucnosti:

- a) budu líbat s myšlenkou na to, jak důležité je to gesto
- b) budu se víc líbat
- c) budu se líbat vášnivěji

5. Je polibek opravdu důležitý?

- a) ano, abych byl perfektní
- b) ano, doplňuje slova
- c) ano

B O D O V Á N Í

	1	2	3	4	5
a)	1	3	2	3	2
b)	3	2	1	1	3
c)	2	1	3	2	1

Od 5 do 9 bodů

Před příležitostí k polibku nikdy necouvneš. Jsi si však jistý, že tomuto gestu vždy přiřadíš potřebnou důležitost? Dej si pozor, aby ses nenechal příliš unášet příležitostmi, okamžikem, atmosférou... Zničil bys tak něco velmi pěkného.

Od 10 do 12 bodů

Pozor, polibek není jen pěkným cvikem na udržování svalů! Nebo ti toto stačí? Zkus se nad tím zamyslet.

Od 13 do 15 bodů

Člověk, který od tebe dostává polibky, si může být jistý, že dostává lásku, odevzdanost, dobro a oporu. Máš štěstí, nikdy na to nezapomeň.

52 JEDNODUCHÝCH ZPŮSOBŮ JAK S DĚTMI MLUVIT O VÍŘE

51. CÍTÍM SE ODSTRČENÝ, PROTOŽE NEJSEM „IN“

Učení víry

- Bůh je se svým lidem i ve vyhnanství.
- Bůh těší a dává naději vyděděncům a trpícím.

Podněty na poučení z každodenního života

- Když má vaše dítě pocit, že ho většina, která je "in", neakceptuje.
- Před tím nebo po tom, když se vaše rodina přestěhuje.
- Když je vaše dítě diskriminováno kvůli své osobnosti, schopnostem, etnickému původu nebo víře.

Každý z nás do určité míry ví, co znamená žít ve vyhnanství. Vyhnanstvím totiž může být i vyloučení ze skupiny dětí ve škole, které mají pocit, že jsou "in", nedostatek uznání v práci, neshody a neporozumění ve vlastní rodině a podobně. Starozákonní Židé poznali vyhnanství na vlastní kůži. V roce 587 před Kristem jim Babyloňané zničili velké město Jeruzalém včetně jeho monumentálního a nádherného chrámu, ve kterém si uctívali Boha. Lidi násilím odvěkli z jejich domova v Judsku do cizí Babylónie. Museli si zvykat na nové podmínky v neznámé zemi. Babyloňané je surově zneužívali a oni naříkali a truchlili za přáteli a rodinami, které jim vyvraždili ve válce.

Bylo to nesmírně náročné období, ale zároveň i čas a prostor na pochopení Božího milosrdenství.

Bůh poslal Židům proroka, jehož slova "Daruj pokoj mému lidu" jsou napsána v Iz 40, 1. I dnes nás tato slova naplňují nadějí, stejně jako tehdy, když je prorok říkal lidu. Bůh nikdy nikoho neopustí a je nevyčerpatelným zdrojem pokoje a útěchy. Vždy máme naději, protože Bůh často i ze špatných okolností překvapivě vytěží dobro.

Začátek rozhovoru

Připomeň synovi či dceři chvíle ze svého života nebo ze života vaší rodiny, když ses vědomě obrátil k Bohu s nadějí a prosbou o útěchu. Vyprávěj jim o každé zvláštní modlitbě, tradici nebo obřadu, který ti pomohl v době nouze.

Jak navázat na téma

Dovol svému synovi nebo dceři, aby se tě mohli na toto téma cokoliv zeptat. Řekni jim nejen to, co se ti přihodilo, ale i to, jak ses v dané situaci cítil, jak jsi ji prožíval a jak jsi na ni nakonec zareagoval. Jak tvou odpověď tehdy ovlivnila víra – nebo jak by ji víra ovlivnila dnes, kdybys zažil totéž.

POVZBUZENÍ PRO VÁS

Doporučené čtení z Písma svatého

Bůh poskytuje útěchu Židům ve vyhnanství: Iz 40,1-2.

Co na toto téma říká Církev

Izrael byl během vlády krále Davida a Šalomouna stejně silným královstvím jako všechny ostatní v této oblasti. Po Šalomounově smrti se Izrael rozdělil na dvě slabší království, která lehce přerostla silnější Babylonská a Asyrská říše, a Izrael se najednou ocitl na pokraji zániku. Proroci a autoři historických knih Starého zákona interpretovali následné vyhnanství jako trest za to, že lidé sice uctívali Boha, ale ignorovali potřeby chudých a potřebných.

Vyhnanství mělo na Izraele ničivý vliv, protože ztratili velmi mnoho z toho, co je poutalo k Bohu – svou zemi, svůj chrám a svou národní nezávislost. V Knize nářků se popisuje bolest, kterou prožívali. I přesto, že vyhnanství bylo pro Izraelce velmi traumatizující záležitostí, Bůh jim pomohl i z tohoto zla vytěžit

dobro – začali sbírat posvátné písemnosti, které dnes křesťané nazývají Starým zákonem.

Krátká modlitba s dítětem

Poprosme Boha, aby nám dával sílu v těžkých časech:

Bože, náš Otče, děkuji ti za to, že splňuješ
vše, co proroci předpověděli,
a za to, že lidem poskytuješ naději a útěchu.
Pomoz mi, prosím, hlavně tehdy,
když jsem sám a zraněný,
stále pociťovat tvou lásku a žít v tvé přítomnosti.
Amen.

Co jsme prožili

Pouť v Rojetíně

V sobotu 9. září v 10:00 se u kaple Narození Panny Marie v Rojetíně sešli nejen místní farníci ale i farníci z blízkého okolí, aby se účastnili poutní mše svaté, kterou sloužil otec Pavel.

Místní obyvatelé se na tuto událost dlouho připravovali, kapli i okolí slavnostně upravili a vyzdobili. Po poutní mši svaté bylo připraveno občerstvení v prostorách obecního úřadu.

Upřímné poděkování patří všem, kteří pomohli při přípravě slavnosti.

R. Mašek

Poutní mše svatá v Rojetíně

Pouť v Řikoníně

V sobotu 9. září v 16:00 byla sloužena poutní mše svatá i v Řikoníně. U kapličky sv. Jiljí se sešli místní farníci i farníci z blízkého okolí, aby se účastnili mše svaté, kterou celebroidl otec Pavel.

Vzhůru na Merkur!

Dne 23. září se uskutečnil náš plánovaný výlet na Merkur. Ne na planetu, ale do muzea legendární stavebnice Merkur a také do muzea papírových vystřihovánek.

Začátek naší cesty byl na faře v Dolních Loučkách. Než jsme vyjeli, pomodlili jsme se za zdar naší cesty. Náš téměř vždy (zvláště tehdy, když jsme měli jet rovně) neomylný navigátor Ondra nám radil kudy jet. I když jsme zapnuli Máňu

(tak jsme říkali navigaci v mobilu pana faráře) hned na začátku cesty, divili jsme

se, že nás vede na safari. Pro ty z vás, kteří to nechápou, malé vysvětlení: Na starých mapách byla místa, která ještě nebyla prozkoumána jen bílá a na nich nápis *Hic sunt leones* (*Zde jsou lvi*). A Máňa po cestě takových míst měla víc než zobrazení mapy. Takže plno lvů = safari.

A když naše karavana skládající se z pana faráře, Radka – Pacifika a Ondry dorazila do Police nad Metují, všem se nám ulevilo. V muzeu Merkuru jsme obdivovali všelijaké železné traktory, rypadla, model Ocelového města a strojek, na kterém pan Wichterle vyrobil první kontaktní čočky.

Když jsme se dost vynadávali, přesunuli jsme se do sousední budovy do muzea papíro-vých vystřihovánek, kde jsme obdivovali papírové hrady, auta a mnoho dalších.

Když jsme se dost vynadávali, sedli jsme do auta a vyrazili k domovu pod vedením Máni a jejích cest po safari. Bez dalších příhod jsme se šťastně vrátili domů.

P.S. Perlička na závěr: Hráli jsme po cestě slovní fotbal a jako správní kamarádi si i napovídali. Jak taková nápověda vypadala:

A - Máš slovo na „L“.

B - Já nevím.

A - No, je to jméno, je to v pořekadle: ... noci upije.

B - Aha. Lucie.

A - Ach jo, tos nemohl říct Lazar?

Radek Bednář

Příště výlet za Monou Lisou. ☺

Pouť v Ostrově

Ve čtvrtek 28. září, na svátek sv. Václava, se sešli věřící u kaple sv. Václava na Ostrově, aby oslavili svátek patrona naší země účastí na poutní mši svaté.

Poutní mše svatá u kapličky sv. Václava

Setkání na Petrově

V pátek 29. září jsme společně se Standem Proseckým navštívili Petrov. Jako děti po prvním svatém přijímání jsme byly pozvány na Setkání prvokomunikantů 2017. Po příchodu na Petrov jsme se všichni zúčastnili v katedrále sv. Petra a Pavla mše svaté s otcem biskupem Vojtěchem Cikrlem a s ostatními faráři z různých farností. Pak byl pro nás připraven program na stanovištích, kde na nás čekaly různé historické postavy, které byly prohlášeny za svaté. Mně i Standovi se moc líbilo, že jsme si mohli vyzkoušet pečení hostií u sv. Václava a sv. Ludmily. Také jsme navštívili sklep s mučednicí, setkali jsme se se sv. Dominikem Saviem a zasportovali si, vyšlápli schody do věže, z které byl nádherný výhled na Brno a zrovna nám i zazvonil zvon. Zde jsme se setkali se sv. Barborou a viděli klenoty katedrály. Při setkání se sv. Petrem jsme soutěžili s dětmi z jiné farnosti ve stavění věže z kostek a vyhráli jsme. Z toho jsme měli velikánskou radost. Pro otce biskupa jsme všechny děti vytvořily společný dárek jako památku na tento den. Na závěr nám otec Vojtěch odpověděl na otázky a dal nám všem požehnání. Tento den se nám velice líbil a máme plno zážitků.

Kristýna Kořínková

Den seniorů v Dolních Loučkách

V neděli 1. října po "Nověně ke sv. Martinovi" a "Svátostném požehnání" ve farním kostele jsme byli pozváni panem farářem do pastoračního centra na faru na malou oslavu seniorů. Začátek byl stanoven na 15:00.

Přivítali jsme mezi sebou vzácného hosta otce Josefa Rybeckého, pana děkana z Tišnova, a pozvání přijali také starosta a místostarosta obce Dolní Loučky.

Od 15:00 vyhrávala pod pergolou k poslechu i k tanci "Cimbálová muzika pana Tomáše Zouhara", ředitele ZUŠ v Tišnově.

Výborné řízky od pana kuchaře Martina, chutné cukroví a koláče od našich hospodyňek, jako vždy dobré víno z Moravy, pivo a samozřejmě bohatý hudební repertoár cimbálové muziky přispěly k výborné náladě nejen těch dříve narozených, ale i všech, kdo se chtěli pobavit a podpořit dobrou věc ve

farnosti. Ti, kteří přišli, rozhodně nelitovali účasti na příjemně stráveném slunečném odpoledni pro seniory.

O dobrou náladu se starala cimbálová muzika

Veliké a upřímné poděkování patří otci Pavlovi a všem organizátorům, kteří svůj volný čas dokázali s láskou obětovat pro druhé. Ale také těm, kdo třeba vlídným slovem, milým úsměvem nebo srdečným stiskem ruky přišli potěšit babičky a dědečky o jejich svátku a ukázat jim, že nám na nich záleží, že si jich opravdu vážíme.

S velkými díky a s modlitbou na rtech je třeba se obrátit na našeho Boha. Vždyť právě s Jeho pomocí a pod ochranou Panny Marie se dílo v našich farnostech bude i nadále dařit.

Jana Jurná

Poděkování za úrodu v Dolních Loučkách

"Požehnaný jsi, Bože, navěky, z Tvé ruky všechno máme..."

Je krásná slunečná neděle 15. října. V naší farnosti se chystáme prožít další pěknou akci, poděkovat Pánu Bohu za dary naší země. Farní kostel i prostranství před kostelem jsou k tomuto účelu krásně vyzdobeny.

V 9:15 zazní první tóny varhan. Začíná mše svatá, při které farníci ve dvojicích přinášejí otci Pavlovi plody naší země – chléb, hrozny, zeleninu, víno, věnec z obilných klasů, ovoce, koláče, med... Bohoslužbu doprovází chrámový sbor.

Při této příležitosti si určitě uvědomujeme, kolik lásky nám dobrý Bůh dává a jak štědrá je jeho ruka zvláště v době velikého sucha a vysokých teplot, které mnohdy stoupají až k tropickým hodnotám. A právě takové bylo letošní léto, a tak štědrý je náš Bůh. Proto mu děkujeme, chvalme ho a oslavujeme ho navěky! Díky také všem, kteří se na přípravě a organizaci této pěkné akce podíleli.

Jana Jurná

Pohled do historie

V minulém čísle farního zpravodaje jsme se v pohledu do historie žďárecké farnosti věnovali roku 1977. Zápis pro rok 1978 ve farní kronice chybí. Přitom v tomto roce začalo období změn. 31. srpna 1978 ukončil své působení ve Žďárci P. Stanislav Peroutka. Po něm se stal farářem P. Josef Knödl, který ve žďárecké farnosti působil pouze krátce – na podzim a v zimě roku 1978. V době jeho nemoci – do 1. července 1979 – pak farnost spravoval excurrendo P. František Posádka z Dolních Louček. 1. července 1979 nastoupil do naší farnosti P. Jan Daněk – poslední farář, který spravoval farnost Žďárec a bydlel na faře ve Žďárci.

1979

V tomto roce došlo k tragické události. U Hradčan havaroval P. Josef Knödl. Měl ve voze P. Nesvačila a bohoslovce Jiřího Balabána ze Žďárce. P. Nesvačil adm. z Tišnova zahynul. P. Josef Knödl byl odsouzen, i když neměl vinu za autonehodu. V roce 1979 od 1. 7. nastoupil P. Jan Daněk. Čekalo se, že bude ve farnosti dočasně. Do konce roku se nic nestalo. Na vánoce jsme začali vytápět v kostele akumulacími kamny. Byly jimi nahrazeny zářiče (infrazářiče).

1980

I v tomto roce se čekalo na přeložení administrátora. I přes nejistý pobyt ve Žďárci, jsme na podzim provedli generální opravu elektroinstalace v celém kostele. Byla provedena ve velmi krátké době za vydatné spolupráce farníků. Vedení elektrikářů měl na starosti p. František Žák. Po dokončení opravy, nahození rozkopaného kostela jsme nakonec těsně před adventní dobou vymalovali celý kostel.

Zpracoval: R. Mašek

Pověry ničící rodiny

Pokračujeme v našem povídání o pověrách, které považujeme možná za legraci, ale přesto jsou vyjádřením našeho odvrácení se od Boha.

Výroční pověry II.

Lucie - 13. prosinec

Na Lucii se z domu nic nedávalo ani nepůjčovalo. Naopak, na každý pokus získat něco z jiného domu se dívali nanejvýš podezřívavě. Zvláště přísný byl v tomto směru zákaz vztahující se na půjčování a přenášení ohně. Dokonce ani k peci se

neměl dostat nikdo cizí. Takový zákaz v tomto ročním období nijak nepřekvapuje, uvážíme-li posvátný význam, který se ohni připisoval odpradávně. Kdysi byl den na Lucii považován za nejkratší den roku. Rozšířená byla víra, že během nejdelší noci měli všechny zlé síly a bytosti největší vliv. Ve vesnickém prostředí to byli především čarodějnice. Dny od Lucie do Vánoc se považovaly za čarodějnické. Říkalo se: "Od Lucie do Vánoc každá noc má svou moc." Lidé se před čarodějnicemi chránili jedením česneku, kreslením křížů posvěcenou křídou na dveře obydlí a stájí. Dívky, ale i vdané ženy se v tento den převlékaly za "Lucie". Celé v bílém, se šátkem staženým do moukou zaprášeného obličejce chodily po jednotlivých domech a husím křídlem nebo štětkou namočenou ve vápně symbolicky vymetali z příbytků zlé duchy a nemoci. K Lucii se vážou i věštby,

kterými si dívky předpovídaly budoucího manžela. Na lístečky si napsali dvanáct mužských jmen a uložili je pod talíř. Každý den jeden lísteček spálily, aniž by viděly jméno na lístečku. Poslední lísteček otevřely na Štědrý den, na něm napsáno jméno mělo být jménem jejich nastávajícího.

Jinak byly i v tento den zakázány ženské práce, zejména předení, aby se "nesbíraly" prsty. Pokud chtěli zjistit, zda je kráva stelná, dávali na Lucii do sklenice s vodou kapku mléka. Jestliže kapka klesla na dno, bylo dobře. Podle

dní od Lucie do Vánoc se ještě i dnes předpovídá počasí měsíců následujícího roku.

Lucie byla podle lidových pověr čarodějnice. Nejpravděpodobnější vysvětlení spočívá v rozlišení několika vrstev obyčejů spojených s postavou tzv. Lucie. Zatímco Lucie jako nositelka světla navazuje na italskou světlici, Lucie jako čarodějnice patrně navazuje na nějakou silnou ženskou osobnost z minulosti, v níž se sjednocují reliktů čarodějnických procesů. Takto chápaná Lucie představuje čarodějnici, kterou hodili do inkvizičních plamenů, ale ona nezemřela, čímž se projevilo její pouto s ďáblem. Další vrstvu představuje Lucie jako pomocnice a ochránkyně žen. Je to snad nejstarší vrstva, v níž Lucie přebírá vlastnosti nějakého ženského božství pohanských Slovanů. Jde o indoevropské náboženské dědictví, kde ženské bohyně vystupují někdy jako život a pomoc přinášející, jindy jako zákeřné a nepřátelské bytosti.

V předvečer svátku se například na celém území Slovenska jedl česnek. Aby se zabránilo přístupu špatných démonů do příbytků a hospodářství, dělali lidé česnekem na dveře kříže. Česnek se zvykl dávat i dobytku. Na vyhnání negativních sil z katastru vesnice se využíval i hluk. Obecní pastýři a mládenci obcházeli vesnici, přičemž troubili, praskaly pomlázkami a biči, pískali na píšťalách či zvonili zvonci. V naivní představě takto (velkým hlukem) odrazovali demony od příchodu k lidským příbytkům. Zvláště se zastavili na křížových cestách, kde se, jak předpokládali, setkávaly čarodějnice na svůj sabat.

Už večer 12. prosince začal platit zákaz ženských prací, zejména předení a šití. V pověrečných vyprávěních jsou až do našich dnů známé historky o tom, jak byly potrestány ženy, které zákaz vědomě překročily. Jindy Lucie potrestala i muže, kteří nevěřili v tajuplnou moc dne. V Terchově si prý jednou jeden muž řekl, že ačkoliv je svátek Lucie, půjde do lesa na dřevo. Řekl: "Než Lucka doklucká, já si dovezu boučka." Jenže žena, které se v noci zdál zlý sen, ho nechtěla pustit. Zůstal tedy doma. Šel však do komůrky, kde měli na policích různé náradí. Měli tam i těžkou žehličku. Zavadila o ni jakási kočka a shodila ji muži rovnou na hlavu. Žena ho už našla mrtvého. Lidé si to vysvětlovali tak, že

to byl trest Lucie za jeho úmysl jít pracovat v její svátek do lesa. Jedinou ženskou prací, která se v předvečer svátku nezakazuje, ale přímo doporučuje, bylo draní peří. S odůvodněním, že pak budou slepice po celý rok dobře snášet vajíčka.

Luciina stolička

V domácnostech byly ženské návštěvy nežádoucí. Která žena přišla 13. prosince do cizího domu jako první, byla považována za osobu s nekalými úmysly čili za čarodějnici. Na odhalení identity čarodějnice se používaly nejrůznější předměty a praktiky. Na Slovensku se nejznámějším nástrojem stala tzv. luciina stolička. Šlo o malou stoličku jednoduchých tvarů (např. trojnožka), která byla zhotovovaná speciálním způsobem: s její výrobou se mělo začít na den Lucie, a to tak, že každý den se mělo na ní něco připravovat bez použití hřebíků a kladiva. Celá měla být ze dřeva. V noci si ji dotyčný mistr vzal s sebou na půlnoční. A když na ní během bohoslužby seděl, uviděl u oltáře všechny vesnické čarodějnice. Měly u sebe i předměty, pomocí kterých dělaly lidem zle. Jedna měla putýnku na dojení, do kterého odebírala krávé mléko, jiná máselnici, další lopatu na chléb atd. Po půlnoční měl muž rychle utíkat domů, aby ho místní čarodějnice nepolapily. Při útěku měl proto za sebe házet mák, smíchané obilí nebo jáhly. Věci zabavily čarodějnice natolik, že nestačily dopadnout mazaného výrobce. Nebo bylo třeba vyjít na křižovatku cesty, sednout si na stoličku a čekat, dokud se objeví čarodějnice z celé vesnice.

Období od Lucie do Vánoc bylo v myslích prostého lidu naplněné kouzelnou atmosférou. Předvánoční dny byly vhodné na rozmanité věštby, předpovědi, zjištění. Pochopitelně nechyběly ani vyhledávaná milostná kouzla. Jak magické pomůcky si dívky zvolily jablko, vodu, vajíčko, větvičku ovocného stromu, třísky, těsto atd. Magie erotického charakteru bývala realizována zejména na přástkách.

Tomáš - 21. prosinec

Chodilo se vinšovat zdraví, štěstí, úroda a dobré vlastnosti. Děti chodily s "ocelí" a vinšovali: "Donesli jsme vám oceli, abyste měli hrnce celé, aby se vám řetězy netrhaly, kola nelámala. Kolik máte lžiček, abyste měli tolik telátek."

(příště pokračování výročních pověr)

Páté evangelium

10.

Kdo je proti nám, je s námi.

„Kdo není se mnou, je proti mně.“

(Mt 12,30)

„Kdo není proti nám, je s námi.“

(Mk 9,40)

Jak vidíme, určitý zmatek panuje už v tradičních evangeliích. Zatímco Matoušův aforismus nám připomíná nesmiřitelnost a radikalismus protireformace, ten Markův zase dobře ladí s otevřeností a vstřícností druhého vatikánského koncilu.

Lukáš, rozený mírotvorce, se nezapře a uvádí oba dva výroky. Najít pro to logické zdůvodnění už je na čtenáři (srov. Lk 9,50; 11,23).

Avšak na scénu vstupuje páté evangelium a každý pokus o nalezení shody maří hned v zárodku.

Kdo nejvíc napomáhá příchodu Božího království?

Jsou to ti, kteří žijí v lůně Církve,

nechávají na sebe působit Boží slovo a poměřují jím své životy, nezapomínají, že se jednoho dne setkají s Pánem, a snaží se každý den tiše a skrytě milovat Boha i bližního, přesvědčení, že nejkrásnějším darem, jaký mohou druhým lidem dát, je žít jako křesťan a přinášet tak světlo zbloudilým, pokoj znepokojeným a znepokojení bohorovným? Anebo Boží království zvenčí a bezděky budují hlavně "anonymní" křesťané, kteří poctivé, nezištně a nanejvýš opravdově usilují o to, aby ve světě zavládla pravda a spravedlnost?

Náš zlomek nám říká, že to nejsou ani jedni, ani druzí. Je to úplně jinak: příchodu Božího království nejvíce napomáhají ti, kdo ho zevnitř bojí. Ti, kdo potírají a haní víru prostých lidí, a tak je nutí, aby konečně dospěli. Ti, kdo bojují proti všem mocenským strukturám a autoritám, a tak nastolují blahodárny stav

nejistoty, zmatku, úzkosti a bezradnosti, neboť klid a mír je pouhá iluze, která je navíc v rozporu s evangeliem. Ti, kdo si ve vlastním domě dokážou posvítit na sebemenší zlo a zároveň nebrat v úvahu sebevětší dobro.

Ano, je to opravdu tak: platí jakási tajemná zákonitost lidského ducha, že zlo v druhých lidech dokážou rozpoznat jen ti, jejichž srdce nemá dostatečnou zkušenost s dobrem. Dobrořečme tedy trámu ve svém oku, neboť právě on nám dovoluje rozeznat i tu sebemenší třísečku v oku Církve a beze všech cavyků tuto naši nepočítelnou matku potrestat!

Každý ví, že vychovávat rodiče je sice velmi obtížné, ale také velmi záslužné. Kristus nám bude bezpochyby velmi vděčen za to, že dokážeme na tváři jeho nevěsty vyhledat všechny vrásky, a v příhodný čas nás také patřičně odmění.

*(z knihy **Páté evangelium**, Giacomo Biffi)*

Co nás čeká

Oslava sv. Martina a hody v Dolních Loučkách

Mše svatá a zakončení celoroční novény ke sv. Martinovi v sobotu 11. listopadu v 8:00 hod. a hodová mše svatá v neděli 12. listopadu v 9:15 hod.

Farní vrabec

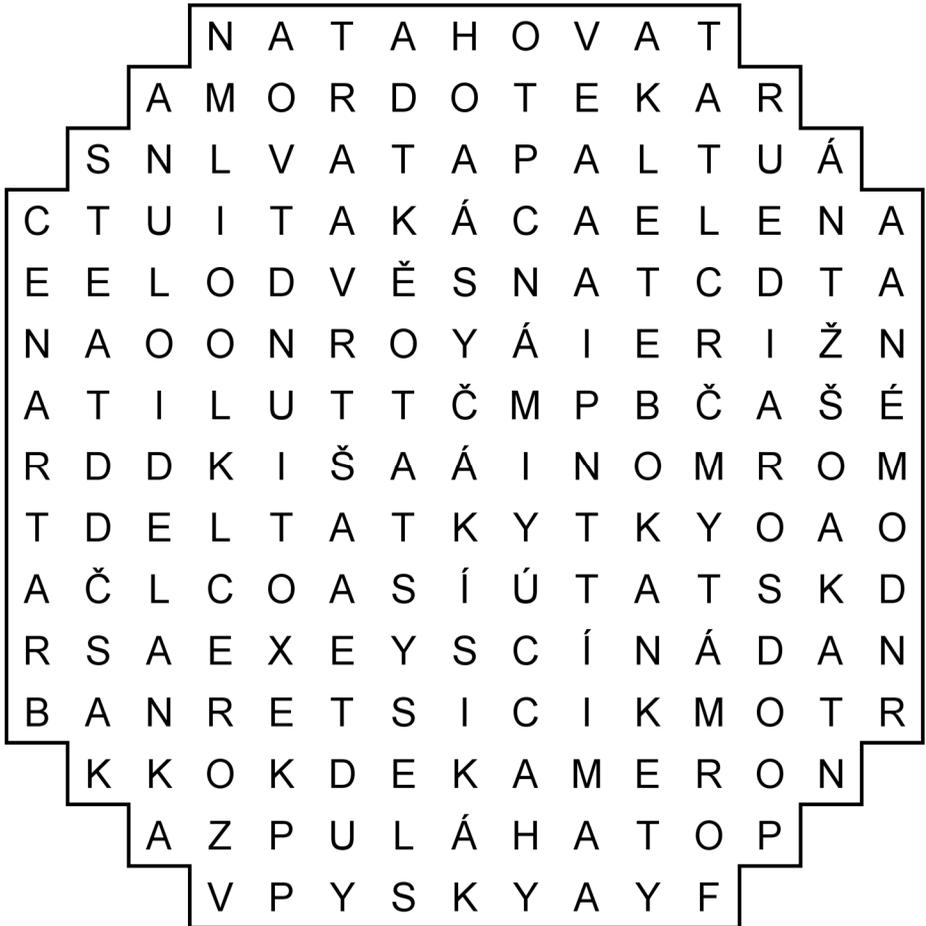
17. listopadu v Pastoračním centru v Dolních Loučkách od 10:00. Bude nejen vrabec, ale i jitrnička, gulášek, polévka, pivečko i svařák 😊

Pouť v Drahoníně

Poslední letošní pouť v našich farnostech v sobotu. 25. listopadu ve 14:00 hod.

Narodila se jako 13. dítě, matka umřela 14 dnů po jejím narození a otec ji v útlém věku 2x zasnoubil. Víte, o kom je řeč? Jméno této dívky najdete v naší osmisměrce.

ANKETY, ANULOID, AORTA, ARKUS, BRATRANEC, CÁKATI, CISTERNA, DEKAMERON, DELTA, DIODA, DOMÉNA, DRBNY, ELENA, EXOTI, FORMÁT, KMOTR, KOMBINÁT, KYTKY, LANKA, MASÁK, MORMONI, MŠICE, NADÁNÍ, NATAHOVAT, ODVĚSNA, PÁSKA, PATRA, POTAH, PYSKY, RAKETODROM, SNOPI, SYČÁK, SYSEL, TELKA, TLOUŠTÍCI, TOLUEN, TOSCA, TYÁTR, ULITA, ULTIMÁTA, ÚTOČIT, VZOREC

TÉMA

MARTIN A SVĚTLO

Vidíš, Martine? Každá hvězda nám posílá své světlo. Chtěla bych být jako hvězda a zářit všem kolem.

To můžeš, Marti - jako svatý. Svým životem ukazovali ostatním cestu, aby věděli, jak žít. Takovým světlem je i náš patron svatý Martin. Učí nás, například, za co všechno můžeme být vděční.

Martin často přijíždí na bílém koni.

Kolem roku 313 v římské provincii Panonii (dnešní Maďarsko) se římskému důstojníkovi narodil chlapec. Otec ho pojmenoval Martin, což znamená bojovník..

★ *I tobě dal Bůh prostřednictvím tvých rodičů život. Děkuj Bohu i rodičům za dar života.*

Dvanáctiletý Martin si našel dobrého kamaráda - křesťana. Od něho se dozvěděl o Ježíši.
★ *Nezapomeň děkovat i za dobré kamarády a přátele, se kterými můžeš zažívat krásné a dobré věci.*

Na Martina medvěd lhá.

Když měl Martin 15 let, na přání otce se stal vojákem. Měl odvahu bojovat.

★ *Poděkuj Bohu za to, že se můžeš probouzet v míru. Popros o mír na místech, kde lidé bojují.*

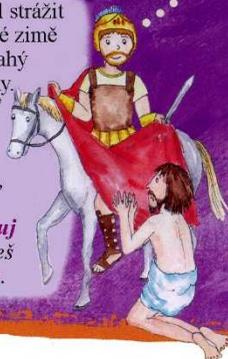

Ještě tu noc se Martinovi zdálo o muži zahaleném do poloviny darovaného pláště. Slyšel hlas: „Martine, zahrál jsi mou bídu.“ Martin se probral a uvědomil si, že žebrákem byl Ježíš, o kterém slyšel ještě jako dítě od svého přítele.
★ *Poděkuj za dar víry a za to, že jse křesťanem.*

Martin již na bělouši jede.

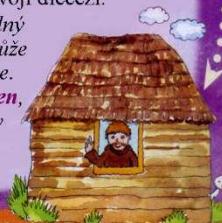
Jednou dostali vojáci úkol strážit město Amiens. V třeskuté zimě prosil o pomoc polonahý žebrák sedící u brány. Martin rozsekl svůj plášť na dvě části a jednu daroval žebrákovi.

★ *Rozděl se se svačinou, se sladkostmi nebo i s milým úsměvem. Děkuj za okamžik, kdy dokážeš otevřít srdce bližnímu.*

Po čase se z Martina stal poustevník. Bydlel sám, ale kde mohl, tam pomáhal. I po zvolení za biskupa nosil poustevnické roucho a bydlel v chatrči. Odtud vedl svoji diecézi.

★ *I obyčejný život plný obyčejných dnů může být životem světce. Děkuj za každý den, ve kterém se i ty můžeš snažit o svatost.*

MARTINSKÉ SVĚTLO VDĚČNOSTI

U vás ještě nebyl **světelný průvod**?
Svolej několik kamarádů, řekni to ve třídě nebo navrhni ve své farnosti, abyste společně připravili průvod s lampiony, prostřednictvím kterého roznesete do okolí **martinské světlo** dobra, pomoci a vděčnosti.

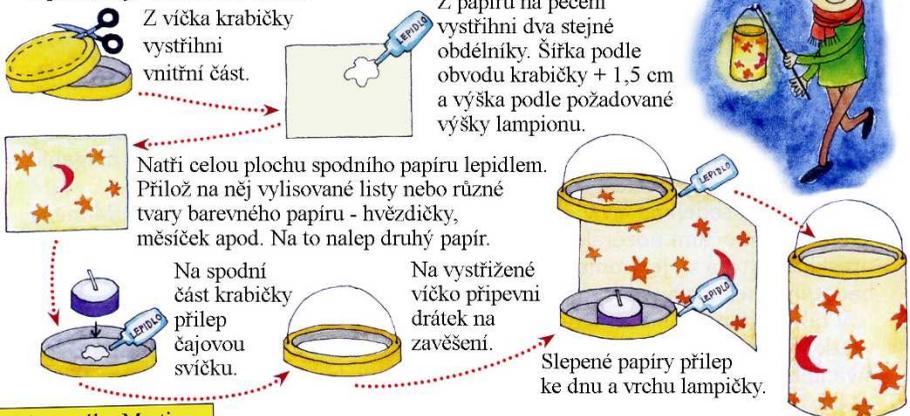
Proč právě svatý Martin?

Advent - příprava na Vánoce - trval kdysi šest týdnů. Svátek sv. Martina byl posledním dnem před tímto obdobím. Byl to radostný den. Slavil se bohoslužbami, světelnými průvody, pekly se martinské koláčky a jedly se husy.

Pokud půjdeš roznášet **martinské světlo**, určitě se ti bude hodit lampion. Výrob si ho společně s rodiči.

Potřebuješ: kruhovou krabičku z taveného sýry, papír na pečení, lepidlo, čajovou svíčku, drátek.

Na svatého Martina drž se, synku, komína.

Poslední slovo mají děti: Bible II

„O kterém podobenství jsme si vyprávěli minulou hodinu?“

„O marnotrapném synovi!“

Paní katechetka nechala děti kreslit na jednu stranu výkresu věci, které tvoří Bůh, a na druhou věci, které tvoří lidé. Holčička namalovala mezi lidské výtvary dům, stůl, židli, ubrus, květiny.

Paní katechetka se ptá: „Víš určitě, že ty květiny stvořili lidé?“

„Ano,“ odpovídá děvče s jistotou, „to jsou umělé!“

„Židé slavili a slaví sobotu.“

„Jé, ti se mají, to my musíme vždycky v sobotu dřít na zahradě!“

„Jak se jmenovali první lidé?“

„Sodoma a Gomora.“

„V ráji byli dva lidé...“

Jedna žákyně: „Ano, to byla Eva a ...“

Spolužačka: „Vašek!“

„Abraham obětoval Izáka na hoře Říp.“

„Nad kým zvítězil Saul?“

„Nad Američany.“

„Děti, co řekl Hospodin Abrahamovi?“

„Sbal svých pět švestek a běž!“

„Proč Bůh vyhnal Adama a Evu z ráje?“

„Protože kradli jabka v Jeruzalémě.“

Děti kreslí obrázek ráje s Adamem a Evou. Chlapeček nakreslí v Eviných vlasech plno černých teček.

„Co to je?“ ptá se katechetka.

„To jsou vši. Víte, Evě to vůbec nevadí, protože je v nebi.“

*(z knihy **Poslední slovo mají děti**)*